

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретична граматика

Ступінь «бакалавра»

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта. (Мова і література (англійська))

ОП: Англійська та друга іноземна мова (німецька)

2023-2024 навчальний рік

Розробники: Баркасі В.В., доцент кафедри германської філології, доктор філософії в галузі освіти Б.В. (Баркасі В.В.), Нікіфорчук С.С., викладач кафедри германської філології С.С. (Нікіфорчук С.С.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри германської філології Т.П. (Мироненко Т.П.)

Анотація

Теоретична граматика – одна з основних нормативних лінгвістичних дисциплін в системі професійного навчання майбутніх вчителів англійської мови. Вона вивчає мовні явища, одиниці мови та мовлення на різних рівнях мови з точки зору їхнього функціонального взаємозв'язку. Зміст дисципліни охоплює основні концепції і граматичні теорії сучасної англійської мови, специфіку фахової термінології, методи дослідження граматичних явищ англійської мови. Предметом вивчення є граматична будова як основа системності у мові, морфологічна структура слова, граматичні класи слів, критерії виділення частин мови, класифікації частин мови, іменник та його граматичні категорії, проблема роду в англійській мові, проблема артикля, прикметник та його граматичні категорії, граматичне значення дієслова, семантико-граматичні групи дієслів, граматичні категорії дієслова, граматичні категорії та синтаксичні функції інфінітива і герундія, дієприкметник теперішнього часу, дієприкметник минулого часу, предикативна лінія простого речення, класифікація речень, елементарне речення, конституентний аналіз речення, будова складносурядних і складнопідрядних речень, комунікативний аналіз речення. Зазначений курс покликаний розвивати у студентів теоретико-гіпотетичне мислення, формувати навички екстраполяції основних мовознавчих понять на суміжні дисципліни, сприяти розумінню діалектичної суті базових положень мовознавства.

Ключові слова: мовні явища, граматичні теорії, фахової термінології, морфологічна структура слова, семантико-граматичні групи, синтаксичні функції, конституентний аналіз.

Summary

Theoretical grammar is one of the main normative linguistic disciplines in the system of future English teachers` professional training. It studies the language phenomena, language and speech units at different levels of language in terms of their functional relationship. The content of the discipline covers the basic concepts and grammatical theories of modern English, the specifics of professional terminology, methods of studying grammatical phenomena of the English language. The subject of study is grammatical structure as the basis of system in a language, morphological structure of words, grammatical classes of words, criteria for parts of speech selection, classification of the parts of speech, the noun and its grammatical categories, gender problem in English, the article problem, the adjective and its grammatical categories, the grammatical verb meaning, semantic-grammatical groups of verbs, grammatical categories of verbs, grammatical categories and syntactic functions of the infinitive and gerund, the present and past tense adjective, the predicative line of a simple sentence, sentence classification, elementary sentence, constitutive sentence analysis, sentence composition, communicative sentence analysis. This course is designed to develop students' theoretical and hypothetical thinking, to form skills of extrapolation of basic linguistic concepts to related disciplines, to promote understanding of the dialectical essence of the basic linguistic principles.

Key words: linguistic phenomena, grammatical theories, professional terminology, morphological structure of a word, semantic-grammatical groups, syntactic functions, constitutive analysis.

1. Опис навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка Спеціальність : 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)) ОП: «Англійська та друга іноземна мова (німецька)»	Вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання (Підготовка презентації на основі огляду оригінальних наукових джерел з однієї з запропонованих тем)		Рік підготовки 4-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Ступінь бакалавра	8-й Лекції 16 год. Практичні, семінарські 30 год. Лабораторні Самостійна робота 74 год.
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=3192		Вид контролю: екзамен

Мова навчання – англійська.

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: навчання – лекції – 16 годин, практичні – 30 години, самостійна робота - 74 години (35% / 65%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка Спеціальність : 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)) ОП: «Англійська та друга іноземна мова (німецька)»	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання (Підготовка презентації на основі огляду оригінальних наукових джерел з однієї з запропонованих тем)		Рік підготовки 4-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр
	Ступінь бакалавра	8-й
		Лекції
		10 год.
		Практичні, семінарські
		10 год.
		Лабораторні
		Самостійна робота
		100 год.
		Вид контролю:
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=3192		екзамен

Мова навчання – англійська.

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: навчання – лекції – 10 годин, практичні – 10 годин, самостійна робота – 100 годин (15% / 85%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати.

Метою курсу є надання студентам знань про теоретичні аспекти морфологічної та синтаксичної систем сучасної англійської мови.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- узагальнення та систематизація знань про граматичну структуру сучасної англійської мови;
- ознайомлення студентів з теоретичними основами морфології та синтаксису та проблемними питаннями теоретичної граматики англійської мови;
- надання розуміння граматичної будови англійської мови як сукупності елементів, які складають організовану структуру та цілісну систему;
- розвиток критичного мислення через аналіз різних інтерпретацій проблемних питань теоретичної граматики;
- розвиток і вдосконалення навичок студентів щодо практичного використання граматичних форм та структур у різних стилях мовлення.

Передумови для вивчення дисципліни: курс тісно пов'язаний із практичним курсом основної іноземної мови, практичною граматикою, а також із теоретичними лінгвістичними дисциплінами, які студент засвоїв на попередніх курсах навчання. попередніх курсах (вступ до мовознавства, історія мови, лінгвокраїнознавство, зарубіжна література, лексикологія).

Навчальна дисципліна складається з 4-х кредитів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані.

ПРН 3. Організовувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості мистецтва слова, історію англійської мови і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності вчителя іноземних мов.

ПРН 11. Аналізувати структурні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 19. Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 4. Здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень.

ЗК 5. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання і аналізу інформації дотримуючись норм академічної доброчесності.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у різних сферах життя.

ЗК 11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

II. Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 3. Здатність формувати в учнів іншомовну комунікативну компетентність, використовуючи традиційні і новітні теорії, принципи, напрямки, методи і технології в галузях лінгвістики, педагогіки, психології та методики навчання іноземних мов.

ФК 4. Здатність ефективно використовувати основну та другу іноземну мови в усній та письмовій формах, у різних функціональних стилях (офіційному, неофіційному, нейтральному) з метою здійснення комунікативної діяльності у навчальній і професійній сferах.

ФК 5. Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне наукове мікродослідження за фахом на науково-методологічних та етично-правових засадах, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та доносити до фахівців і нефахівців його результати.

ФК 6. Здатність вільно оперувати спеціальною фаховою термінологією для розв'язання навчальних і професійних завдань.

ФК 9. Здатність критично оцінювати свої знання, організовувати та керувати власним професійним розвитком і своїх колег у сфері вивчення та навчання іноземних мов.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Морфологічна система сучасної англійської мови

Тема 1. Мета та основні поняття курсу теоретичної граматики. Історія граматичних досліджень.

Тема 2. Морфемна та категоріальна структура слова.

Кредит 2. Частини мови як граматичні класи слів.

Тема 3. Частини мови.

Тема 4. Граматичні властивості іменника.

Кредит 3. Загальна характеристика дієслова.

Тема 5. Загальна характеристика дієслова та його граматичні властивості.

Тема 6. Загальна характеристика граматичних категорій особових та безособових форм дієслова..

Кредит 4. Синтаксична система сучасної англійської мови.

Тема 7. Актуальне членування речення проблема визначення комунікативних типів речення.

Тема 8. Синтаксичні процеси.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем						
	Усього		У тому числі			
	л	п	Лаб	Конс.	с.р.	
Кредит 1.						
Морфологічна система сучасної англійської мови						
Тема 1. Мета та основні поняття курсу теоретичної граматики. Історія граматичних досліджень.	16	2	2			12
Тема 2. Морфемна та категоріальна структура слова.	14	2	4			8

Разом:	30	4	6			20
---------------	-----------	----------	----------	--	--	-----------

Кредит 2.

Частини мови як граматичні класи слів.

Тема 3. Частини мови	14	2	4			8
Тема 4. Граматичні властивості іменника.	16	2	4			10
Разом:	30	4	8			18

Кредит 3.

Загальна характеристика дієслова.

Тема 5. Загальна характеристика дієслова та його граматичні властивості.	14	2	6			6
Тема 6. Загальна характеристика граматичних категорій особових та безособових форм дієслова.	16	2	4			10
Разом:	30	4	10			16

Кредит 4.

Синтаксична система сучасної англійської мови

Тема 7. Актуальне членування речення проблема визначення комунікативних типів речення.	16	2	4			10
Тема 8. Синтаксичні процеси.	14	2	2			10
Разом:	30	4	6			20
Разом за семестр:	120	16	30			74

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем						
	Усього	У тому числі				
		л	п	Лаб	Конс.	с.р.

Кредит 1.

Морфологічна система сучасної англійської мови

Тема 1. Мета та основні поняття курсу теоретичної граматики. Історія граматичних досліджень.	14	2	2			10
Тема 2. Морфемна та категоріальна структура слова.	16	2	2			12
Разом:	30	4	4			22

Кредит 2.

Частини мови як граматичні класи слів.

Тема 3. Частини мови	16	2				14
Тема 4. Граматичні властивості іменника.	14		2			12
Разом:	30	2	2			26

Кредит 3.

Тема 5. Загальна характеристика дієслова та його граматичні властивості.	16	2				14
Тема 6. Загальна характеристика граматичних категорій особових та безособових форм дієслова.	14		2			12
Разом:	30	2	2			26

Кредит 4.

Синтаксична система сучасної англійської мови

Тема 7. Актуальне членування речення проблема визначення комунікативних типів речення.	14	2				12
Тема 8. Синтаксичні процеси.	16		2			14
Разом:	30	2	2			26
Разом за семестр:	120	10	10			100

4. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Морфологічна система сучасної англійської мови		
1	Мета та основні поняття курсу теоретичної граматики. Історія граматичних досліджень.	2
2	Морфемна та категоріальна структура слова.	2
Кредит 2. Частини мови як граматичні класи слів.		
3	Частини мови.	2
4	Граматичні властивості іменника.	2
Кредит 3. Загальна характеристика дієслова.		
5	Загальна характеристика дієслова та його граматичні властивості.	2
6	Загальна характеристика граматичних категорій особових та безособових форм дієслова.	2
Кредит 4. Синтаксична система сучасної англійської мови.		
7	Актуальне членування речення проблема визначення комунікативних типів речення.	2
8	Синтаксичні процеси.	2
	Разом:	16

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Морфологічна система сучасної англійської мови		
1	Мета та основні поняття курсу теоретичної граматики. Історія граматичних досліджень.	2
2	Морфемна та категоріальна структура слова.	2
Кредит 2. Частини мови як граматичні класи слів.		
3	Частини мови.	2
Кредит 3. Загальна характеристика дієслова.		
4	Загальна характеристика дієслова та його граматичні властивості.	2
Кредит 4. Синтаксична система сучасної англійської мови.		
5	Синтаксичні процеси.	2
	Разом:	10

5. Теми практичних/семінарських занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Морфологічна система сучасної англійської мови.		
1	Мета та основні поняття курсу теоретичної граматики. Історія граматичних досліджень.	2
2	Морфемна структура слова. Граматичне значення.	2
3	Морфемна структура слова. Граматичні категорії	2
Кредит 2. Частини мови як граматичні класи слів.		
4	Частини мови. Знаменні частини мови.	2
5	Частини мови.. Службові частини мови.	2
6	Загальна характеристика іменника як частини мови.	2
7	Класифікація іменників.	2
Кредит 3. Загальна характеристика дієслова.		
8	Загальна характеристика дієслова як частини мови..	2
9	Класифікація дієслів	2
10	Дієслово. Категорія часу, аспекту, стану.	2
11	Граматичні категорії особових форм дієслова	2
12	Граматичні категорії безособових форм дієслова	2
Кредит 4. Синтаксична система сучасної англійської мови.		
13	Структурна класифікація простого речення в сучасній лінгвістиці.	2
14	Класифікація членів речення	2
15	Структурна схема речення	2
	Разом:	30

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Морфологічна система сучасної англійської мови.		
1	Мета та основні поняття курсу теоретичної граматики. Історія граматичних досліджень.	2

2	Морфемна структура слова. Граматичне значення.	2
Кредит 2. Частини мови як граматичні класи слів.		
3	Загальна характеристика іменника як частини мови.	2
Кредит 3. Загальна характеристика дієслова.		
4	Загальна характеристика дієслова як частини мови..	2
Кредит 4. Синтаксична система сучасної англійської мови.		
5	Структурна схема речення	2
Разом:		10

6. Самостійна робота Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Морфологічна система сучасної англійської мови.		
1	Підготовка доповіді «Загальна характеристика граматичної будови сучасної англійської мови. Морфологія і синтаксис як основні підрозділи граматики».	12
2	Презентація «Традиційна класифікація морфем. Дистрибутивна класифікація морфем. Нейтралізація опозицій».	8
Кредит 2. Частини мови як граматичні класи слів.		
3	Підготовка доповіді «Частини мови як граматичні класи слів. Проблема адекватності традиційної класифікації. Теорія синтаксичних класів слів. Знаменні частини мови. Службові частини мови»	8
4	Презентація «Класифікація іменника. Граматичні властивості іменника. Категорії»	10
Кредит 3. Загальна характеристика дієслова.		
5	Есе «Класифікація дієслів. Категорія часу. Категорія аспекту. Категорія стану».	6
6	Огляд публікацій на тему «Змішаний характер властивостей безособових форм дієслова.»	10
Кредит 4. Синтаксична система сучасної англійської мови.		
7	Підготовка доповіді «Аналіз речення за безпосередньо складовими. Пара-дигматика простого речення»	10
8	Есе «Тема, рема і перехід в інформаційній структурі речення. Засоби рематизації компонентів простого речення»	10
Разом:		74

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Морфологічна система сучасної англійської мови.		

1	Підготовка доповіді «Загальна характеристика граматичної будови сучасної англійської мови. Морфологія і синтаксис як основні підрозділи граматики».	10
2	Презентація «Традиційна класифікація морфем. Дистрибутивна класифікація морфем. Нейтралізація опозицій».	12
Кредит 2. Частини мови як граматичні класи слів.		
3	Підготовка доповіді «Частини мови як граматичні класи слів. Проблема адекватності традиційної класифікації. Теорія синтаксичних класів слів. Знаменні частини мови. Службові частини мови»	14
4	Презентація «Класифікація іменника. Граматичні властивості іменника. Категорії»	12
Кредит 3. Загальна характеристика дієслова.		
5	Есе «Класифікація дієслів. Категорія часу. Категорія аспекту. Категорія стану».	14
6	Огляд публікацій на тему «Змішаний характер властивостей безособових форм дієслова.»	12
Кредит 4. Синтаксична система сучасної англійської мови.		
7	Есе «Тема, рема і перехід в інформаційній структурі речення. Засоби рематизації компонентів простого речення»	12
8	Презентація «Класифікації складно-підрядних речень. Різні підходи».	14
Разом:		100

7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготовка презентації на основі огляду оригінальних наукових джерел з однієї з запропонованих тем:

- 1 Secondary parts of the sentence. Difficulties of their classification.
- 2 Subordinate clauses and difficulties of their classification.
- 3 Various classifications of sentences.
- 4 Parts of speech and different principles of their classification.
- 5 Controversial problems of part of speech classification: pronouns.
- 6 Controversial problems of part of speech classification: adverbs.
- 7 Different interpretations of the meaning of the English articles. The main functions of the English articles.
8. The number of moods in Modern English. Various interpretations
- 9 Controversial problem of part of speech classification.
- 10 Various interpretations of the Continuous Forms.
- 11 The category of case of English nouns. Various interpretations.
- 12 Notional words and function words in Modern English. Various interpretations
- 13 The category of time-correlation. Various interpretations of the Perfect Forms.
- 14 The category of tense in Modern English. Various interpretations.
- 15 Predicativity. Means of expressing predicativity. Various interpretations.
- 16 The category of voice in Modern English. Various interpretations
- 17 Theoretical and practical difficulties of the study of articles.
- 18 The category of mood in Modern English. Difficulties of classification of Mood-forms.
- 19 Various passive constructions in Modern English.
- 20 The category of aspect in Modern English. Various interpretations.
- 21 The number of voices in Modern English. Various interpretations.
- 22 Means of expressing gender in Modern English.
- 23 Controversial problems of the part of speech classification: verbals.
- 24 Modality. Means of expressing modality. Various interpretations.

25 The problem of analytical forms in the system of English Moods

Основне завдання цього виду діяльності – розвиток навичок самостійної роботи студента та вдосконалення навичок оцінювання актуальності намічених досліджень, формування мети і завдання дослідження, огляду аутентичної літератури з теми науково-дослідної роботи, виконання дослідження, вміння виступати з доповідями на конференціях з даної навчальної дисципліни

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- 1) обсяг презентації повинен бути в межах 10 хвилин;
- 2) презентація має містити наочність (фотографії, слайд-шоу тощо);
- 3) презентація має бути чітко побудованою, структурно послідовною;
- 4) презентація має містити обґрунтовані висновки.

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-балльною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	зalік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64		3/задов./ зараховано
E	50-54	3 (задовільно)	
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно**, якщо студент цілком володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних та письмових відповідей, всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Усі тестові завдання виконані без помилок.

Студенту виставляється **дуже добре**, якщо студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів і письмових відповідей, здебільшого розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Під час висвітлення деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно виконав більшість тестових завдань.

Студенту виставляється **добре**, якщо він загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, використовуючи при цьому необхідну літературу. Допускає при цьому окремі суттєві неточності та незначні помилки. Правильно виконав дві треті тестових завдань.

Студенту виставляється **достатньо**, якщо студент частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно виконав половину тестових завдань.

Студенту виставляється **мінімальний задовільно** якщо він частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без обґрунтування та аргументації) викладає його під час усних та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно виконав меншість тестових завдань.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

- змістовне наповнення
- структура
- логічність, послідовність викладення
- наявність висновків

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 4 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота	КР	Накопичувальні бали/сума
---	----	--------------------------

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100	500/100*
50	50	50	50	50	50	50	50	100		

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображені (малюнки, схеми, графіки та ін.).

11. Рекомендована література

Базова

1. Алєксєєва I.O. Курс теоретичної граматики англійської мови: навчальний посібник.- Вінниця: Нова книга, 2007. – 328с.
2. Блох М. Я. Теоретическая грамматика английского языка (A Course in Theoretical English Grammar). - M., 2003.
3. Волкова Л.М. Теоретична граматика англійської мови: сучасний підхід. Навч.посібник.- К.: «Освіта України», 2010. - 256с.
4. Левицький А.Е. Порівняльна граматика англійської та української мов: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. Е. Левицький ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К.: Київський університет, 2008. – 264 с.
5. Теоретична граматика англійської мови: курс лекцій для студентів спеціальності «Англійська мова і література»/ Уклад. А.Ф.Паладєєва.- Умань: РВЦ «Софія», 2008. - 34с.
6. Харитонов І.К. Теоретична граматика англійської мови. Навчальний посібник. - Вінниця: НОВА КНИГА, 2008.- 352с.
7. Alexeyva I. Theoretical English Grammar course. – Vinnytsya: NOVA KNYHA, 2007. – 208 c.
8. Karamysheva I. Contrastive Grammar of English and Ukrainian languages: Textbook / Iryna Karamysheva. – Vinnytsya: Nova Knyha Publishers, 2012. – 320 p.
9. Morozova I.B. Notes on the Theory of English Grammar / I.B. Morozova. – Notes of Lectures, 2020.
10. Thornbury S. About Language. Tasks for teachers of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 2017. – 353 p.

Допоміжна

1. Баркасі В.В., Каленюк С.О., Коваленко О.В Словник лінгвістичних термінів для студентів філологічних факультетів. – Словник/За ред. С.О.Каленюк. –Миколаїв, МНУ ім. В.О.Сухомлинського, 2017. – 123 с.
2. Баркасі В.В., Нікіфорчук С.С Теоретична граматика англійської мови. – Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів – Миколаїв, 2018. – 204 с.
3. Почепцов Г.Г. Конструктивный анализ структуры предложения. – К., 1971.
4. Смирницкий А.И. Морфология английского языка. – М., 1959.
5. Функциональная семантика синтаксических конструкций: Сборник/ Отв. ред. Блох М.Я. – М., 1985.
6. Bach E. Syntactic Theory. – N.Y., 1974.
7. Bolinger D. Meaning and Form. – Ldn.and N.Y., 1977.
8. Chomsky N. Aspects of the Theory of Syntax. – Cambr., Mass., 1965.
9. Chomsky N. Language and Mind. – N.Y., 1972.
10. Fries Ch.C. The Structure of English. – N.Y., 1952.
11. Ganshina M.A., Vasilevskaya N.M. English Grammar. – М., 1964.
12. Gleason H.A. An Introduction to Descriptive Linguistics. – N.Y., 1961.
13. Halliday M.A.K. An Introduction to Functional Grammar. – Lnd, 1985.
14. Halliday M.A.K., Hasan R. Cohesion in English. –Ldn., 1976.
15. Irtenyeva N.F., Barsova O.M., Blokh M.Y., Shapkin A.P. A Theoretical English Grammar. – М., 1969.
16. Leech G., Svartvik I. A Communicative Grammar of English. – М., 1983.
17. Nida E. Morphology. – Ann Arbor, 1965.
18. Palombara L.E. An Introduction to Grammar: Traditional, Structural, Transformational. – Cambr., Mass., 1976.
19. Raevskaya N.N. Modern English Grammar. – К., 1967.
- .

Інформаційні ресурси

1. www.ksu.ru
2. www.nbu.gov.ua/portal
3. library.krasu.ru